

Pytania i odpowiedzi dotyczące projektu rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych

1. Jakie zmiany wprowadzi rozporządzenie?

W ramach nowego rozporządzenia zaproponowano zmianę nazewnictwa niektórych sortymentów paliw, tak aby nie wprowadzały społeczeństwa w błąd. Przykładem są nazwy zawierające przedrostek "eko-", sugerujące ekologiczny charakter paliwa.

Jednocześnie zaproponowane rozwiązania dotyczą zmiany wymagań jakościowych dla paliw stałych. Zmianie ulegną wymagania dotyczące takich parametrów jak zawartość siarki całkowitej, zawartość popiołu, zawartość wilgoci całkowitej oraz wartości opałowej. Są to parametry mające kluczowe znaczenie w ograniczeniu emisji zanieczyszczeń powietrza pochodzących ze spalania paliw w celach grzewczych w gospodarstwach domowych.

2. Kogo dotyczą wprowadzone zmiany?

Zgodnie z przepisami ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw - przepisy rozporządzenia dotyczą wprowadzania do obrotu paliw stałych - tj. sprzedaż lub inna forma zbycia paliw. Paliwa przeznaczone do użycia w gospodarstwach domowych oraz w instalacjach spalania o nominalnej mocy cieplnej mniejszej niż 1 MW będą musiały spełniać wymagania jakościowe określone w rozporządzeniu. Do przepisów dostosować się zatem będą musieli producenci tych paliw - spółki górnicze, pośrednicy w sprzedaży, importerzy, sprzedający, itp. Innymi słowy węgiel sprzedawany do sektora bytowo-komunalnego np. przez skład węgla, hipermarket budowlany, bezpośrednio z kopalni czy też sklep internetowy powinien spełniać wymagania jakościowe określone w rozporządzeniu.

Normy nie dotyczą węgla sprzedawanego do elektrowni, elektrociepłowni i przemysłu. W przypadku polskich spółek górniczych węgiel sprzedawany do sektora komunalno-bytowego to jedynie 6-7% całości wydobywanego węgla. Jego spalanie w gospodarstwach domowych odbywa się bez żadnych technologii ograniczania emisji (odsiaarczania, odpylania), na stosunkowo niewielkiej wysokości domowych kominów i często w dużych skupiskach zamieszkania ludzi. Dlatego węgiel kierowany do sektora gospodarstw domowych powinien podlegać możliwie najwyższym normom jakości, aby ograniczyć potencjalny negatywny wpływ jego spalania na zdrowie mieszkańców.

3. W jakim celu wydano rozporządzenia?

Wejście w życie rozporządzenia przyczyni się do poprawy jakości powietrza, a tym samym zdrowia oraz życia mieszkanki i mieszkańców Polski. Umożliwi ono także pozyskanie środków w ramach KPO na działania mające na celu poprawę jakości powietrza, w tym na realizację działań ujętych w ramach programu priorytetowego „Czyste Powietrze”.

4. W jaki sposób rozporządzenie przyczyni się do poprawy jakości powietrza w Polsce?

W sprzedaży dostępne będą jedynie lepszej jakości paliwa stałe, spełniające wymagania jakościowe określone w rozporządzeniu. Wylimitowanie z obrotu paliw stałych o najgorszych parametrach jakościowych, stosowanych dotychczas do celów grzewczych w gospodarstwach domowych w Polsce, przyczyni się w konsekwencji do poprawy jakości powietrza, którym oddychają Polki i Polacy.

5. Dlaczego zmianie ulegnie nazewnictwo niektórych rodzajów paliw?

Zmiana nazewnictwa niektórych sortymentów paliw, polegająca na niestosowaniu nazw paliw z przedrostkiem „eko-”, ma na celu przeciwdziałanie zjawisku tzw. greenwashingu.

Stanowi to odpowiedź na liczne postulaty kierowane do Ministerstwa Klimatu i Środowiska przez obywateli, organizacje pozarządowe, jednostki administracji samorządowej i jednostki naukowo-badawcze oraz wychodzi naprzeciw oczekiwaniom i przepisom dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/825 z dnia 28 lutego 2024 r. w sprawie zmiany dyrektyw 2005/29/WE i 2011/83/UE w odniesieniu do wzmocnienia pozycji konsumentów w procesie transformacji ekologicznej poprzez lepszą ochronę przed nieuczciwymi praktykami oraz lepsze informowanie.

6. Jakiego rodzaju paliwa objęte będą rozporządzeniem?

Rozporządzenie dotyczy wprowadzania do obrotu paliw przeznaczonych do użycia w gospodarstwach domowych oraz instalacjach spalania o nominalnej mocy cieplnej mniejszej niż 1 MW. Paliwa stałe objęte rozporządzeniem to: węgiel kamienny, brykiety lub pelety zawierające co najmniej 85% węgla kamiennego, a także produkty w postaci stałej otrzymywane w procesie przeróbki termicznej węgla kamiennego lub węgla brunatnego przeznaczone do spalania.

7. Kiedy przepisy wejdą w życie?

W celu poprawy jakości powietrza i tym samym zdrowia Polek i Polaków, w projekcie zaproponowano, aby zmiany wymagań jakościowych odbywały się stopniowo i były rozłożone w czasie, w ramach okresów dostosowawczych. Zapewni to zarówno producentom, wprowadzającym do obrotu paliwa, jak i użytkownikom odpowiedni okres dostosowania.

8. Czy projekt rozporządzenia podlegał konsultacjom?

Tak. 25 kwietnia 2024 r. przekazano projekt rozporządzenia do konsultacji publicznych, opiniowania i uzgodnień. Termin na zgłaszanie uwag i opinii upłynął w dniu 17 maja 2024 r. Obecnie wypracowywane jest stanowisko do zgłoszonych uwag oraz nowa wersja projektu rozporządzenia, która pozwoli uwzględnić zgłoszone uwagi oraz przyczyni się do poprawy jakości powietrza w kraju.